

UKRAINA

PEALINN KIIEV

PINDALA 603 700 km²

RIIGIKEEL UKRAINA

RAHVAARV 45 372 700 (1.01.2013)

RAHVASTIKU TIHEDUS 76 in/km²

PRESIDENT Volodõmõr Zelenskõ
(esileedi Olena Zelenskõ)

ISESEISVUS 24. august 1991

RAHAÜHIK grivna (UAH)

AJAVÖÖND Ida-Euroopa aeg

UKRAINA LIPP - Sinine ja kollane värv rahvuslipul peegeldavad sinist taevast ja Ukraina selgeid veekodusid, ka ääretuid nisupõlde ja päikest.

UKRAINA VAPP - Ukraina vapil on kujutatud kuldne kolmikhark helesinisel taustal, mis väljendab rahva ettekujutuses vabadust ja tahtekindlust.

UKRAINA ASUKOHT:

Ukraina on riik Ida-Euroopas, Mustast merest ja Aasovi merest põhja pool. Ukrainast lõunasse jäävad Must ja Aasovi meri. Maismaapiir on Ukrainal Venemaa, Valgevene, Poola, Slovakkia, Ungari, Rumeenia ja Moldovaga.

UKRAINA SUURUS:

Pindalalt (603 628 km²) on Ukraina 45. riik maailmas.

RIIGIKORD:

Ukraina on unitaarriik, riigikorralt poolpresidentaalne vabariik.

UKRAINA ISESEISVUS:

Riigi iseseisvus kuulutati välja 24. augustil 1991. Sellele eelnenud 69 aasta vältel kuulus Ukraina Nõukogude Liitu.

23. august on Ukraina **lipupäev**.

24. august on Ukraina **iseseisvuspäev**.

RAHVAD:

2001. aasta rahvaloenduse andmeil oli 77,8% Ukraina elanikest ukrainlased. Suurim vähemusrahvus Ukrainas on venelased (2001. aasta seisuga 17,3%). Ülejäänud vähemusrahvuste osakaal on märksa väiksem (valgevenelased 0,6%, moldaavlased ja krimmitatarlased 0,5%, bulgaarlased 0,4%, ungarlased, rumeenlased ja poolakad 0,3%, juudid, armeenlased, kreeklased ja tatarlased 0,2%, muud 1,2%).

LOOMAD, LINNUD JA LOODUS:

Ukrainas on kohatud 132 liiki imetajaid ja 424 liiki linde, neist 270 pesitsevaid. Mustas meres leidub 4 liiki delfiine. 19. sajandil suri välja metshobune **tarpan**. Suurtest kiskjatest leidub Karpaatides karu ja ilves.

TARPAN

UKRAINA RAHVUSLINNUD: Rahvuslinnud on toonekurg (püha lind, kelle naabus ennustab õnne), pääsuke (jõukuse ja sugulassidemete sümbol) ja kägu (peakaitseingel, kelle käes on paradiisi võtmed). **TOONEKURG, KÄGU**

Ukrainas on mitukümmend rahvusparki. Vanim neist on 1980 asutatud Karpaatide rahvuspark. Vanim looduskaitseala on 1921 loodud Askania- Nova looduskaitseala. Ukrainast on 16 protsenti kaetud metsadega.

KARPAATIDE RAHVUSPARK

UKRAINA RAHVUSPUU: Paju ja Lodjapuu **PAJU, LODJAPUU**. Ukraina vanasõna ütleb: „Paju ja lodjapuuta pole Ukrainat.

Lodjapuu sümboliseerib sünnikodu, suguvõsa, kodumaad. Vanasti istutati kasakate haudadele armastuse ja mälestuse märgiks just lodjapuu.

Paju peetakse kosmose, looduse ärkamise ja kevade sümboliks, rahvaloomingus sümboliseerib paju neiu ilu. Pajuoksi pühitsetakse palmipuude pühal kirikus ja hoitakse neid kogu aasta: **kaitseks kõigi kurja eest**.

UKRAINA RAHVUSLILL: Päevalill

UKRAINA KULTUUR:

Ukraina kultuur on kujunenud Ida ja Lääne vastasmõjus. Paljugi sellest on ühine teiste slaavi rahvastega, eelkõige venelastega. Lisaks keelelisele sarnasusele tugevdas sidemeid ka Ukraina pikaajaline kuulumine Vene võimu alla, mistõttu ukrainakeelse kultuuri areng oli pikka aega pärsitud. Ukraina arhitektuurile, kirjandusele, muusikale ja rahvakommetele on avaldanud tugevat mõju ka riigis valitsev õigeusk. Nii on näiteks soorollid Ukrainas tänini traditsioonilisemad ja vanavanemad mängivad lastekasvatuses suuremat rolli kui Läänes.

Viktor Vasnetsovi maal "Rüütel ristteel" (1878).

Põsanka (pysanka) lihavõttemunade kaunistamine ukraina kogukonnas

UKRAINA RELIGIOON:

Ukraina ortodoks, rooma katolik, protestandid, moslemid

RAHVARIIDED:

Iga ukrainlase garderoobist võib leida tikitud särki või mõne teise vanavanematelt päritud traditsiooniliste rõivaste hulka kuuluva eseme.

UKRAINA PULMAKOMBED:

Ukrainas on olemas omad pulmakombed. Kuna riigi territoorium on suur võivad traditsioonid erineda sõltuvalt piirkonnast. Ukraina pulmi iseloomustab suur külaliste arv, mis võib ulatuda kuni 500 nimeseni. Ukraina pulmad kestavad ühe nädala (sõltub). Üheks tähtsaks pulmakombeks peetakse kosjaskäiku, kus peigmees teeb pruudile abielu ettepaneku. Peigmees tuleb koos oma sugulastega ja perekonnaliikmetega pruudi majja. traditsiooni kohaselt ei tohi neiu rääkida kuna tema eest rääkivad vanemad, kes osutuvad otsustajateks, kas pulmad toimuvad või mitte. Kui pruudi vanemad on nõus, paneb isa oma tütre parema käe peigmehe peopessa. Ukrainas on traditsiooniks, et pulmakleidi peab ostma noormehe pere. Võimalusel võivad selle õmmelda noormehe sugulased.

VAATAMISVÄÄRSUSI

Odessa Riiklik Akadeemiline Ooperi- ja Balletiteater, üks kuulsamaid ja ilusamaid maailmas

Püha Sofia katedraal

Raamat: Rahvused Eestis – UKRAINLASE, 2012

UKRAINA HÜMN

Vabadusvõitleja Eve Pärnaste tõlkis Ukraina hümn eesti keelde, 04.03.2022 [Varia](#)

See ei ole luuletõlge, tõlkisin nii, et hümn saaks laulda eesti keeles, sõnu riimi huvides ei asendanud. Tõlkides kuulasin aina uuesti ja uuesti Ukraina hümn:

<https://www.youtube.com/watch?v=YlbS4h6V7y8>

Rahvas ja riik, kellel on nii võimas hümn, ei alistu iialgi! Слава Україні! Героям слава!”

UKRAINA HÜMN

Me Ukraina pole surnud, tema au ja vabadus,
küll veel meile, noored vennad, naeratab ka saatus.

Vaenlased saavad hukka nagu kaste päikses,
hakkame me valitsema, vennad, oma maal.

Hinge, ihu anname oma vabaduse eest,
näitame, et meie, vennad – kasakate soost.

Võitlusesse verisesse tõuskem Sjanist Donini,
kodumaal me võimutseda kellelgi ei lase;
naeratab meil' Must meri, rõõmustab ka Dnepr,
küll Ukrainas, meie kodus, õitseb ükskord õnn.

Hinge, ihu anname oma vabaduse eest,
näitame, et meie, vennad – kasakate soost.

Innukus ja siiras töö ennast tõestavad,
küll Ukrainas vabas kõlab valjult meie laul,
kaigub ta Karpaatide taha, steppides ta kajab,
rahvaste seas ikka kestma jääb Ukraina au.

Hinge, ihu anname oma vabaduse eest,
näitame, et meie, vennad – kasakate soost.

Sõnad: Pavel Tšubinski (etnograaf, folklorist, poeet), 1862.

Viis: Mihhail Verbitski (vaimulik, helilooja), 1863.

Ukraina Rahvavabariigi hümn 1917–1921.

Ukraina hümn alates 1992.